

Memoria publică și capacanle actului de justiție. Schiță pentru o teorie a spațiului public în tranziție¹

■ ALEXANDRU FLORIAN

[National Institute for Romanian Holocaust Studies „Elie Wiesel“]

[„Dimitrie Cantemir“ Christian University]

Abstract

In 1953, Radu Dinulescu, former chief of the 2nd Section within the General Staff of the Romanian Army, was convicted to 15 years of forced labor and 10 years of civic degradation. He was found guilty of several counts among which the involvement in the organization of the Iași Pogrom and the deportation of Jews. After several developments of the legal situation under the incidence of the political, the Supreme Court of Justice acquitted him of war crimes in 1998.

Keywords

Holocaust; Jews; Romania; war crimes; trial; public memory

Construcția memoriei pe spațiul public este un act deliberat de asumare și promovare a unor valori prezumate a fi purtătoare de legitimitate, continuitate, exemplaritate. Într-un cuvânt, simbolurile construite în acest spațiu sunt creatoare de modele. Societatea modernă și cea postmodernă au o „poftă crescută” pentru mobilarea spațiului public cu obiecte care să performeze valori precum patriotismul, valorile naționale, eroismul statului-națiune, exemplaritatea elitei politice, culturale sau științifice etc. De la plăci memoriale la ansambluri monumentale, de la studii și cărți, la conferințe sau emisiuni media, indivizii primesc mesaje creatoare de respectabilitate cu referire la o persoană sau alta, apreciate ca având o contribuție semnificativă la identitatea sau etosul societății respective. Se construiește astfel o rețea comunicațională cu rolul de a promova ceea ce instituții publice, ong-uri sau persoane private consideră ca fiind narațiuni eroizante, modelatoare de comportamente. Aceste construcții simbolice sunt fie personalizate, fie pun în scenă fapte și evenimente. Există însă

---

¹ Aceasta lucrare a fost realizată în cadrul proiectului finanțat de Ministerul Educației Naționale, CNCS – UEFISCDI, nr. PN-II-ID-PCE-2012-4-0620.

perioade în istoria societății când mari fracturi generează rescrierea memoriei colective și implicit a celei publice. Revoluțiile, restructurările instituționale nu răstoarnă numai ierarhii, birocrății, practici, ci și valori, mentalități sau memorii. Se întâmplă că ceea ce ieri aparținea memoriei bune astăzi să devină memorie rea și invers.

Memoria colectivă este subiectivă, ea combină după o rețetă proprie adevărul istoriografic cu percepția comunității respective asupra fragmentului de istorie în care a fost implicată. Astfel, ca un puzzle de informații și stări emoționale, se elaborează o imagine favorabilă, o simbolistică ce intră în circuitul public despre un fenomen sau o personalitate.

Între memoria colectivă a unui grup și spațiul public se realizează însă un transfer mediat. Nu tot ceea ce produce pentru legitimare discursul memorialistic al unei entități devine, automat, bun public. Subiectivitatea este ponderată sau chiar, în situații limită, cenzurată de către standardele comunicării publice existente la un moment dat în societate. Reguli, cutume, legi, valori și principii generează simbolurile pe spațiul public. Despre unele dintre aceste motoare, în special cele care descriu felul în care subiectivitatea filtrează istoria, evenimentul sau o anumită situație și o rescrie ca act al trăirii, aflăm din lucrarea lui Maurice Halbwachs *Memoria colectivă*, cel care a adus conceptul memoriei în reflecția socială.

În societăți democratice mature, cu reguli asumate și funcționale, memoria expusă pe spațiul public este, în cea mai mare parte, un discurs care se structurează pe valorile democrației: libertatea de expresie, respectul diversității și al principiilor umaniste etc. Cu alte cuvinte, valori sau persoane ce au slujit sub ideologie și regimuri politice antiumane, arbitrare, totalitare nu își găsesc contextualizări triumfaliste pe spațiul public. În același timp, memoria oficială a statului, cea a grupurilor sociale sau a individului, în expresia lor publică, se rescrie cu fiecare ocazie, impulsivă sau timorată de politic, legislație, reglementări sau norme. Dar și de decizii ale justiției.

Există cazuri când persoane condamnate definitiv drept criminali de război sunt apoi glorificate după criterii prioritar subiective; cum ar fi, de exemplu, minimalizarea sau negarea deciziei juridice, potențarea altor resurse pozitive ale persoanei. Acestea din urmă, ni se sugerează, ar cântări mai greu decât decizia juridică. În acest al doilea caz avem de a face cu o situație evidentă de aplicare a dublului standard. Chiar și așa, a pune pe plan secund standardul juridic, în condițiile unei persoane condamnate pentru crime de război sau împotriva umanității, este un demers care nu ține seama de standardele democratice. În fapt, promovarea unor astfel de simboluri, în panteonul „eroismului național”, are ca premisă faptul că ele au fost private de libertate, pe criterii politice, într-un sistem politic nedemocratic². Cei care procedează astfel trec sub tăcere faptele incriminate. Prin urmare, deciziile actului de justiție, unele dintre ele aflate sub influența conjuncturilor politice, pot genera confuzie, ambiguitate sau chiar perplexitate în promovarea mitologiei contemporane, într-o societate plurală în care valorile statului de drept sunt vocabulele electorale. Despre relația complexă dintre istoriografie și justiție în formularea probatoriului pentru cazuri vizând responsabilitatea unor persoane implicate în acțiunile criminale ale unui regim totalitar, s-a scris în contextul justiției de tranziție³. Justiția din perioadele de trecere de la dictatură la democrație are această

2 Promotorii unor astfel de proiecte memorialistice uită cu mare ușurință statutul României în timpul celui de al Doilea Război Mondial. Bustul ridicat lui Mircea Vulcănescu în sectorul 2 din București s-ar putea încadra în acest efort de „eroizare cu orice preț”. Mai există și alte cazuri în tranziția memoriei din România postdecembristă. Unele ce aparțin „memoriei rele” au fost între timp corectate, altele persistă sau unele acum apar. Amintesc aici bustul lui Ion Antonescu și galeria în memoriam de la Muzeul Județean Argeș, monumentul de la Deva pentru legionarul Ioan Gavrilă Ogoranu etc. Mai multe despre cazul Mircea Vulcănescu vezi în Alexandru Florian, *Mircea Vulcănescu și memoria publică*, Revista 22, nr. 1265/2014.

3 Raluca Grosescu, *Justiția penală de tranziție. De la Nurenberg la postcomunismul românesc*, (Iași: Polirom, 2009), Andrei Muraru, „Procesul Vișinescu la București: Judecătorul și istoricul”,

datorie de a afirma public adevărul juridic asupra faptuitorilor actelor criminale dintr-un regim nedemocrat.

După 1990 în România suprapunerea istoriei cu memoriile, interpretarea partizană a istoriei recente a generat un amestec de memorii expuse în public. Aici, societatea deschisă, cu autoritate timorată, a reprezentat o oportunitate pentru diversele inițiative ale memoriei. Norma firească pentru exprimarea în public a memoriei presupune doi piloni ai statului de drept: valorile democrației și respectul legii. Frustrările acumulate în anii dictaturii fac ca spațiul public să găzduiască o competiție a memoriilor. Nu de puține ori se naște o competiție între memoria „bună” și cea „rea”⁴. Între memoria îmbibată de simbolurile, personajele sau sloganurile extremei dreapta și aceea care își propune să reinstaureze valorile omului democrat, deschis fața de celălalt etc.

Există însă și o altă situație în care ambiguitatea etică este mai mare. Iar posibile reacții au șanse slabe de succes. Valorizarea memoriilor poate beneficia uneori de sprijinul unui verdict al justiției sau invers. Astfel, de exemplu, o persoană a fost condamnată pentru crime de război. Peste ani, justiția îi înlesnește o cale de atac în urma căreia beneficiază de anularea deciziei juridice. Din perspectiva statului de drept, personajul a devenit „curat”, activitățile sale din perioada războiului nu mai sunt incriminate. Documentele de arhivă sau memoria reprezentată de diverse mărturii ale victimelor continuă însă să susțină caracterul criminal al unora dintre acțiunile sale, chiar dacă ele au fost anulate în justiție.

Într-o astfel de situație, narațiunile istoricilor, memoria publică sau diversele memorii colective – de exemplu a comunității evreiești vs responsabili de crime de război -, percepțiile asupra aceleiași situații sau persoana pot fi contrare sau concurente. Componenta etică a memoriei se confruntă cu adevărul istoric și cu acela al justiției iar rezultatul este o imagine profund contradictorie. Fără a avea neapărat și un răspuns, ilustrăm o astfel de posibilă generare a unei memorii pe care aș numi-o a incertitudinii. Caracterul contradictoriu este atât de puternic încât poate genera pe spațiul public două memorii opuse. Ele sunt rezultatul intersectării realității istorice cu adevărul justiției. Pe de o parte, documentele istorice argumentează responsabilitatea ofițerului pentru crime împotriva umanității. Pe de altă parte avem succesive decizii definitive date de justiție, la finalul cărora personajul este declarat nevinovat față de acest capăt de acuzare.

Locotenent-colonelul Radu Dinulescu a fost în prima parte a celui de al Doilea Război Mondial, iunie 1941-martie 1942, șef al Secției II a al Cartierului General al Armatei și, respectiv, al Marelui Stat Major. Secția a II a coordona activitățile de informații și contrainformații militare în rândul unităților armate românești și în statele vecine, pentru descoperirea acțiunilor agresive ce s-ar fi întreprins de pe teritoriul acestora împotriva României. De asemenea, s-a ocupat și de culegerea informațiilor politice, economice sau de altă natură. Fapt important, la începerea războiului, alături de rapoartele obișnuite, serviciile de informații ale armatei au început să emită bilunar buletine intitulate *Acțiunea evreiască*. Ca șef al secției a II a, R Dinulescu a cunoscut, a propus și a luat măsuri pentru rezolvarea „problemei evreiești”. Documente de arhivă publicate de istoricul Ottmar Trașcă⁵ oferă câteva probe în susținerea acestei afirmații. Printre aceste măsuri se afla impunerea portului semnului distinctiv, deportarea dincolo de Nistru sau oricare alte „măsuri succesive pentru soluționarea radicală a acestei probleme (evreiești, n.n.), procedeu

---

Observator cultural, nr. 730, 731, 732 (2014).

4 Vezi Michael Shafir, „Istorie, memorie și mit în martirologia competitivă Holocaust-Gulag”, în Sergiu Gherghina, Sergiu Mișcoiu (coordonatori), *Miturile politice în România contemporană*, (Iași: Institutul European, 2012).

5 Ottmar Trașcă (editor), „*Chestiunea evreiască*” în *documente militare române. 1941-1944*, (Iași: Editura Institutul European, București: Editura Institutul „Elie Wiesel”, 2010).

ce nu ar fi posibil într-o stare normală” (doc. 143). Astfel, de exemplu, în iulie 1941 organiza „curățirea terenului” de evrei în spatele Diviziei a 13 a și a 14 a⁶. În aceeași lună a semnat un ordin prin care comunica hotărârea Consiliului de Miniștri și solicita măsuri în consecință pentru ca evreii din Moldova, Bucovina, Basarabia și la Est de Nistru să poarte semnul distinctiv⁷. A transmis celor din subordine sau către unități militare din regiunea Bucovinei sau Transnistriei să pună în aplicare ordinele lui Ion Antonescu de deportare și de internare în lagărele de pe Bug⁸. De asemenea, a solicitat planuri și a coordonat „îndepărtarea elementului iudaic de pe teritoriul basarabean”⁹.

În perioada 1953-1998, în privința lui Radu Dinulescu s-au pronunțat patru decizii judecătorești definitive. Decizia penală nr. 2370/53 l-a condamnat la 15 ani muncă silnică și la 10 ani degradare civică între altele și pentru responsabilitate în Pogromul de la Iași și deportarea evreilor. La capătul unor evoluții ale justiției sub directa incidență a politicului, în 1998, Decizia nr. 21 a Curții Supreme de Justiție îl achită pe inculpatul Dinulescu Radu. Astfel, după 45 de ani, criminalul de război Dinulescu Radu dobândește statutul de achitat, de persoană nevinovată. În fața deciziilor justiției, probatoriul istoriei își pierde semnificația? Memoria publică ce poate reține în urma acestei dispute dintre justiție și istorie?

Redăm documentele care ilustrează parcursul juridic al lui Radu Dinulescu.¹⁰

Dosar no. 336/953

TRIBUNALUL CAPITALEI R.P.R. COLEGIUL II PENAL

Deciziune penală no. 2370/53

Ședința publică dela 15 August 1953

Tribunalul compus din:

Mihail Stănculescu	Președinte
Eufrosina Voichin	Asesor Popular
Pantelimon Oprea	” ”
Alexandru Varoșy	Procuror
Dumitru Ciolponea	Grefier

În ziua de 16 Iulie 1953 a fost pe rol judecarea acțiunii penale deschisă prin rechizitorul de urmărire cu no. 353/95 al Parchetului Curții București, Cabinet Crime de Război, împotriva acuzațiilor Dinulescu Radu și Petrescu N. Gheorghe. Desbaterile au urmat în sensul celor consemnate prin încheierea de ședință din acea zi, când Trib. din lipsă de timp pentru deliberare, a amânat pronunțarea la 8 August și apoi pentru azi 15 august 1953, când a dat următoarea deciziune:

TRIBUNALUL

Asupra acțiunii penale deschisă prin rechizitorul de urmărire no. 353 dela (...) al Parchetului Curții București Cabinetul Crime de război (dosar no. 2384/948) împotriva lui Dinulescu Radu și Petrescu N. Gheorghe pentru săvârșirea crimelor de război și contra umanității

6 Trașcă, *Chestiunea*, doc. 44, 178-179.

7 Trașcă, *Chestiunea*, doc. 70, 214-215.

8 Trașcă, *Chestiunea*, doc. 108, 111, 270-271, 273-274.

9 Trașcă, *Chestiunea*, doc. 30, 156-158.

10 Documentele reproduse provin din arhiva CNSAS, dosarele P639/4 și P639/7 – „Dinulescu Radu și alții”, vol. 4 și 7.

prev. de art. 1 lit. a. c. și d. art. 3 lit. c. și d. și ped. de art. 4 ale Legii no. 291/947 modificată prin Decretul 207/948.

Rechizitorul constată în fapt că acuzatul Dinulescu Rađu, funcționând cu gradul de Lt. Col. ca comandant al Secției II-a a Marelui Cartier General, iar acuzatul Petrescu N. Gheorghe, cu acelaș grad, ca ajutor al primului acuzat și ca șef al Biroului 2 al acelei secții, au fost în perfectă colaborare cu conducerea eșalonului operativ al S.S.I., în vederea realizării actelor sângeroase petrecute la Iași în Iunie 1941 și reține ca dovezi ale acestui fapt declarațiile martorilor din dosarul 101/952 al Cabinetuluui VII al Trib. Poporului și din dosarul no. 2384/948 al Cabinetului Crime de Război și anume declarațiile martorilor: Lt. Col. Traian Bercescu fostul șef al Secretariatul eșalonului I Operativ S.S.I. dela 18 Iunie 1941, care anterior funcționase la Biroul de contrainformații Militare a Secției a II-a din Marele Stat Major, care prin declarațiile dela 12 Noembrie 1945, 15 ianuarie 1946, 18 Iunie 1946 și 19 Mai 1950, a arătat colaborarea principală și intensă a elementelor militare la săvârșirea pogromului de la Iași (...)

asentimentul și ordinul Secției a II-a din Marele Cartier General.-

- martorul Lt. Col. Rădulescu-Sita Constantin, fost șef al Secretariatului S.S.I. și al biroului de centralizarea informațiilor, care în declarațiile dela 12 Octombrie 1945 și 16 ianuarie 1946, a arătat că planul întocmit de conducătorii S.S.I. eșalonul I operativ, nu putea fi adus la îndeplinire fără participarea și asentimentul Col. Dinulescu.-

- martorul Victor Ionescu, fost în S.S.I., care în declarația dela 4 Noembrie 1945 arată că la organizarea masacrului populației evreești dela Iași, au participat efectiv Eugen Cristea, șeful S.S.I. de comun acord cu Secția II-a a Marelui Cartier General și că S.S.I. era subordonat lui Antonescu și Marelui Cartier General, legătura făcându-se prin secția II-a și Biroul M.C.G., operând de comun acord în toate problemele politico-militare.-

În ceea ce privește legătura dintre S.S.I. eșalonul operativ și Secția II-a al M.C.G. cu privire la organizarea și executarea masacrelor dela Iași, rechizitoriul se mai referă la declarațiile martorilor Col. Constantin Verdeș, Constantin Mihalcea, Col. Lisievici M. Ion, Ion Constantinescu, Rađu-Eugen Cristescu și Simion Kuginosu.-

Din declarațiile ultimului martor că la începerea austilităților M.C.G. a dat aprobarea no. 152/(--) pentru posibilitatea de pătrundere în linia I-a a trupelor și că prin rechizitoriul (--) /948

s-a stabilit că din participanții la organizarea și la masacrele dela Iași maiorul Alexandru von Stranschi șef al secției (germane) S.S.I. și Col. Ionescu Micandru ca persoană de legătură cu serviciul de informații German erau posesorii unor astfel de mișcări, rechizitoriul deduce iarăși dovađa colaborării între S.S.I. Secția II-a a M.C.G. în privința masacrelor dela Iași.-

Din însăși declarațiile acuzatului Dinulescu care a recunoscut că eșalonul operativ S.S.I., condus la început de Eugen Cristescu și apoi de Ion Lisievici, a urmat Marele Cartier General la Tighina, rechizitoriul a dedus că la data masacrelor S.S.I. S.II-a a M.C.G. erau împreună.-

II). În al doilea rând rechizitoriul reține participarea (directă) a S.II-a a M.C.G. și a Biroului 2 al acestei secții, conduse de acuzați, la organizarea, executarea și urgentarea deportărilor evreilor din Bucovina și Basarabia și Moldova (...)

Rechizitoriul enumeră ca dovezi ale acestor fapte, prin care din organ de studii informative, Sec. II-a a M.C.G. a fost transformat în instrument de aducerea la îndeplinire direct sau prin organele în subordine, a tuturor măsurilor cu caracter politic, rasial, de exterminarea început de conducătorii fasciști, germani și români, declarațiile următorilor martori:

- Lt. Col. Borcescu Traian care în declarația dela 12 Noembrie 1945 au arătat că înainte de începerea războiului Statul Major Secția II-a a centralizat dela toate organele tabele de evrei și de (--) suspectați de comunism, repartizându-i pe lagăre și ghetouri și dând în legătură cu Ministerul de Interne, dispozițiuni pentru deportarea lor în lagăre și internarea lor în ghetouri și că știe precis că Sec. II-a a M.St.M. -devenită ulterior Sec. II-a a M.C.G.- s-a ocupat prin Birourile Statistice, ce erau organele ei locale de problema mișcării populației evreiești din Moldova iar conducerea acestei activități o avea direct acuzatul Lt. Col. Petrescu Gheorghe.-

Rechizitorul mai reține declarația martorului că la întoarcerea în București, Eugen Cristescu i-a spus că faptele mari pe care le-a făcut în Moldova, le-a făcut în colaborare cu S.II-a M.C.G. și anume cu ambii acuzați.-

- martorul Constantin Mihalcea, care în declarațiile dela 25 Februarie 1945 și 4 August 1950 a arătat că măsurile contra evreilor din zonă, se ordonau de M.C.G. Secția II-a cu avizul S.S.I.-

- martorul Col. Lisievici Ion, care în declarațiile dela 13 Octombrie 1945 și 18 Ianuarie 1946 arată că cu problema populației evreiești din Moldova se ocupa biroul de contra informații al S.S.I. și în plus Secția II-a a M.C.G., că după declararea războiului măsurile în zona de operații cu privire la evacuarea populației evreiești cădeau în sarcina șefului Secției II-a a M.C.G., care era acuzatul Dinulescu, că deportările populației evreiești au fost ordonate de Secția II-a a M.C.G. unde funcționau acuzații și că ordinele și sugestiile pe care comandanții de mari unități le primeau dela S.S.I. pentru realizarea măsurilor dorite, se dau cu asentimentul șefului Secției

a II-a a M.C.G.

- martorul Grigore Petrovici care la 20 Decembrie 1945 a arătat că M.St.M. s-a ocupat cu întocmirea tabelelor de cei cari au făcut cereri să li se admită, în anul 1940, trecerea peste Prut, în Uniunea Sovietică.-

- martorul Gl. Constantin Vardeș, fost secretar general la Ministerul de Război, care la 25 Decembrie 1945 a declarat că din convorbirile avute cu acuzatul Rađu Dinulescu, a constatat că acesta cunoștea măsurile de represiune ce se luau împotriva evreilor la Iași și în Basarabia, pe care le găsea juste și că acuzatul acționase prin ordine pentru executarea măsurilor de represiuni împotriva evreilor și că acuzatul Dinulescu îi arăta un sistem practic de represiune, prin trimiterea forțată a evreilor peste Nistru, când fiind considerați drept trecători frauduloși, erau împușcați de paza militară depe celălalt mal sau de paza depe malul opus, cei ce veniu din cealaltă parte a Nistrului. În al treilea rând de fapte reținute de rechizitoriul împotriva acuzaților, sunt măsurile luate în colaborare cu S.S.I., prin care încă înainte de începerea războiului s-a pregătit, organizat, ordonat și executat rele tratamente față de prizonieri și parașutiști, tratamente neomenoase și de exterminări de populație civilă, pe teritoriu unde s-au desfășurat operațiunile militare, și transporturi de persoane civile și trimiteri de oameni la munci forțate, în lagăr sau deportări.

Ca dovezi ale acestor fapte rechizitoriul reține ca dovezi declarațiile martorilor:

- Rađu Galvin, fost în S.S.I. care la 27 Februarie 1946 a declarat că toți prizonierii prinși pe teritoriul țării erau înaintați Secției a II-a a M.C.G. de sub comanda acuzatului Rađu Dinulescu, care după apreciere îi trimiteau spre exploatare S.S.I.

- Lisievici Ion, care la 13 Octombrie 1945 a declarat că i-au trimis spre anchetare diferiți prizonieri, de către Secția II-a a M.C.G.

- Piros Ion, șofeur la S.S.I., care la 4 Martie 1946 a declarat că a văzut că la Secția Col. Lisievici s-au adus odată unul și altă dată 15 parașutiști și prizonieri sovietici care apoi au fost predați germanilor.-

- Bocă Teraponte, șofeur la S.S.I. audiat la 4 Aprilie 1950 și

- C. Petrovici, agent S.S.I. audiat la 6 Mai 1950, care au declarat că au văzut parașutiști cercetați la S.S.I. primul adăugând că era ordin de la Eugen Cristescu să se bată parașutiștii.-

Din examinarea dosarelor de crime de război cercetate la Procuratura Curții București, rechizitorul mai reține cazurile de exterminări în masă de populația civilă sau prizonieri pe teritoriul ostilităților, de transporturi de persoane în scopul determinării lor, de deportări ș.a. care s-au comis organizat cu contribuția Sec. a II-a a Marelui Cartier General și citează cazuri concrete din dosarele Parchetului Curții Buc. Cab. Crime de Război no. 1830/948, 3879/1948, 2841/49, 347, 950, 1123/948, 551/950, 95/951, 66/51 și 2054/950 din care deduce că masacrele, -ce au făcut obiectul cercetărilor Parchetului în aceste dosare, în care s-au dat rechizitorii de urmărire împotriva a diferiți criminali de război-, au fost săvârșite în executarea ordinelor S. II-a a M.C.G. transmise marilor unități pe lângă care funcționau secții sau birouri II de informații, care au colaborat la executarea acestor ordine.-

În fine rechizitoriul citează o serie de ordine din cuprinsul cărora rezultă rolul Secției II-a a M.C.G. și al acuzaților în crimele ce s-au comis și anume:

- Adresele no. 43-46 de la 1 Iulie 1941 ale S.S.I. către S. II-a a M.C.G. prin care se cere a se da dispoziții serviciilor pretorale ale diviziilor, să dea concurs unor organe ale S.S.I.-

- Nota de serviciu no. 1361/B a secției II-a a M.C.G. de la 18 Iulie 1941 semnată de acuzatul Rađu Dinulescu, care se refera la dislocarea unei companii de poliție pentru întărirea jandarmeriei, până la completa curățire a terenului până la Nistru (dosar 101/945, fila 201).

- Ordinul no. 1545 din 18 Iulie 1941 al S. II Bir. contra informații către serviciul marelui pretor, semnată D.O. de acuzatul Rađu Dinulescu referitoare la trimiterea imediată în Basarabia a învățătorului Timotei Rususc și a familiei sale (acelaș dosar fila 36).-

- Adresa no. 2353/B de la 26 Iulie 1941 a S. II-a a M.C.G. către serviciul marelui pretor, semnată de acuzatul Gh. Petrescu ca șef al Secției II-a prin care se trimit tabele nominale de persoanele din Basarabia și Bucovina de Nord, care au comis acte de teroare și au fost în slujba U.R.S.S.-

- Ordinul no. 2434/B din 28 Iulie 1941 ale S. II-a a M.C.G., Biroul contra informații, semnat D.O. de ambii acuzați, referitor la internarea în lagăre a civililor din Basarabia răniți vindecați și evacuați din spitalul din Moldova (dosar 101/45, fila 211).-

- Nota no. 13.509 din 11 august 1941 a S. II a M.C.G. Biroul II către serviciul marelui Pretor, semnată D.O. de acuzatul Rađu Dinulescu cu care se trimite un dosar conținând acte referitoare la activitatea desfășurată contra Statului Român de, sub regimul comunist, de anumite persoane, majoritate noi.-

Ca dovezi de săvârșirea infracțiunilor reținute în sarcina acuzaților rechizitorul -se mai referă la: - la declarația dela 11 Mai 1945 a acuzatului Gh.N. Petrescu, că a primit dela acuzatul Rađu Dinulescu ordinul de a ține la curent M.C.G. cu mersul evacuării evreilor din Cernăuți, și cu interesele de ordin militar ce nu trebuiesc prejudiciate.-

- Comunicarea făcută în luna Octombrie 1941 de acuzatul Gh. Petrescu, generalul

Topor, marele pretor al armatei, să meargă la Cernăuți unde s-a fixat data începerii evacuării evreilor, și unde aceștia doi au acționat pentru executarea deportărilor, după cum a declarat generalul Topor la 26 Aprilie 1945 la confruntare.-

- Telegrama cifrată no. 6651 dela 10 Octombrie 1951, trimisă de acuzatul Rađu

Dinulescu Comendurii Pieții Cernăuți, pentru acuzatul Gh.N. Petrescu, prin care se aduce la cunoștința acestuia ordinul lui Antonescu că toți evreii vor fi trecuți în zece zile la Est de Nistru și i se cere să raporteze până a doua zi cari sunt posibilitățile pentru evreii din Cernăuți și i se mai aduce la cunoștință acuzatului Petrescu că s-a dat ordin Lt. Col. Palade ca evreii din Basarabia să fie trecuți -peste Nistru în 10 zile.-

- Răspunsul acuzatului Rađu Dinulescu la comunicarea ce i-a făcut din Iași acuzatul

Gh. N. Petrescu că lipsește din acea localitate guvernatorul Calotescu, și despre greutățile întâmpinate la autorități, răspuns prin care acuzatul Rađu Dinulescu comunică acuzatului Gh. N. Petrescu că guvernatorul va veni în curând cu ordinele în privința evacuării evreilor, că se va cere și trimite la Cernăuți trupele necesare și în care să țină continuu la curent M.C.G. în cursul evenimentelor, iar la înapoierea sa în Cernăuți acuzatul Gh.N. Petrescu a primit telegrama cifrată de mai sus (memoriul acuzatului Gh. N. Petrescu).-

- Comunicarea făcută acuzatului Gh. N. Petrescu de Secția II-a a M.C.G. printre

altele că ordinul dat este al lui Antonescu că s-au luat măsurile de executare că „Evreii trebuiesc strânși și puși sub pază cu un moment mai devreme” și să țină permanent legătura cu S. II-a a M.C.G. (memoriul Gh. N. Petrescu).-

- Rechizitoriul mai reține ca dovezi declarațiile următorilor: Ionescu Constantin,

fost șef de stat major al Dir. VII ce se afla în Octombrie 1941 la Cernăuți și care a declarat că în acea lună a sosit la Cernăuți Col. Petrescu dela S. II a M.C.G. al cărui șef era acuzatul Rađu Dinulescu;

- Ionescu Vasile fost comandant militar al Bucovinei care la 26 Aprilie 1945 a declarat că la începutul lunii s-au prezentat la el generalul Topor și acuzatul Gh. N. Petrescu, care i-au comunicat că M.C.G. a ordonat evacuarea evreilor din Bucovina.-

Rechizitoriul mai reține din declarațiile dela 22 Octombrie 1945 și 15 Iunie 1945 măsura luată în seara de 10 Octombrie 1941 de Guvernământul Bucovinei, de adunarea evreilor din ghetou în vederea transportării lor ce urma să înceapă, și scoaterea ulterioară a

specialiștilor ce trebuiau să rămână la industriile din Cernăuți, din declarația aceluiași martor și a gl. Calotescu dată la 26 Aprilie 1945 că însăși acuzatul Gh. N. Petrescu, la cererea guvernământului, a redactat ordonanța no. 37 cu 5 anexe, ce cuprindeau instrucțiuni de detaliu cu privire la atribuțiile autorităților civile și militare în legătură cu internarea evreilor, din memoriul acuzatului Petrescu a mai reținut că acesta a vizitat chiar locul destinat pentru ghetou făcând ocolul cu mașina, iar din aceeași declarație a gl. Calotescu că acuzatul Gh. N. Petrescu i-a comunicat că în Bucovina de Sud au fost evacuați toți evreii conform ordinului primit.-

După acestea la cererea telefonică a acuz. Gh. N. Petrescu de a-i înceta misiunea la Cernăuți, deoarece guvernatorul primise direct instrucțiuni de la Antonescu, acuz. Dinulescu a aprobat plecarea acuz. Gh. N. Petrescu din Cernăuți pentru timp de 10 zile, cât vor dura măsurile.-

- din declarația martorului Gh. Botoragă, rechizitoriul a reținut că în preziua evacuărilor

fiind chemat la guvernământul din Cernăuți, a găsit acolo pe acuz. Gh. N. Petrescu, care i-a dat ordin martorului ca evacuarea evreilor să fie terminată în 3 zile, garniturile de tren existând în stația Burdujeni iar în prima zi de evacuare acuzatul Petrescu venind la gară a făcut observația că evacuarea merge încet.-

- din declarația Dr.-ului Kudla-medic-rechizitoriul a reținut că acuzatul Gh. N. Petrescu, la întrebarea martorului i-a comunicat că evreii bolnavi vor fi și ei deportați în altă localitate.

- din declarația acuzatului Gh. N. Petrescu, de la 15 Iunie 1945, rechizitoriul a reținut că acesta fiind trimis de Guvernatorul Bucovinei la Dorohoi, a dat autorităților locale la prefectură, aceste relații de modul cum a procedat la Cernăuți; și a precizat că nu vor rămâne în oraș decât numai 100 de familii iar din memoriul acuzatului Petrescu a mai reținut faptul afirmat de acesta că în Basarabia unde se aflau punctele de trecere peste Nistru a evreilor, se găsea Col. Palade -șeful Biroului Statistic Iași- care fusese trimis mai dinainte de S.II a M.C.G. în legătură cu evacuările ce se făceau.-

În fine rechizitoriul reține declarația martorului Ionescu Micandru Gh. Constantin de la 7 Iunie 1950 că amestecul Col. Petrescu în chestiunea evacuării evreilor din Cernăuți, nu putea să aibă loc fără știrea șefului său acuzatul Radu Dinulescu și aceeași situație este și pentru evacuare.-

Prin săvârșirea acestor fapte, rechizitoriul constată că S.II a M.St.M. devenită odată cu începerea războiului S.II-a a M.C.G. care conform regulamentelor de organizare și a legilor de conducerea războiului trebuia să fie un organ de studii informative, s-a transformat într-un instrument de aducerea la îndeplinire, direct sau prin organele în subordine, a tuturor măsurilor cu caracter politic, rasial, de exterminare, concepute de conducătorii fasciști-germani și români.-

Faptele astfel reținute, rechizitoriul a considerat că întrunesc elementele constitutive ale crimelor de război și contra umanității prev. de art. 1 lit. a. c. și d. și art. 3 lit. c. și d. ale D.L. 291/947 modificat prin D.L. 207/948.

Procedând la judecarea cauzei, S.II-a a Curții de Apel Buc. și în continuare acest Colegiu, a interogat pe acuzați cari au menținut declarațiile anterioare iar acuz. Radu Dinulescu a adăugat că măsurile de represiune luate la Iași nu au fost concepute, organizate și executate de autoritățile civile sau militare române, ci de către

trupele germane, că el nu a luat măsuri în nici un fel parte la cele întâmplare la Iași, că Antonescu ca șef politic și militar al țării transmitea ordinele politice guvernatorului, care uneori apelau la unitățile militare de pe teritoriile lor iar ca șef al armatei da ordine prin Marele Cartier General.

Acuz. a mai declarat că în calitate de șef al S.II-a a M.C.G. era obligat să cunoască traseul deportaților evrei, pentru a preveni întâmplarea întâlnirea unităților militare cu detașamentele de evrei și în scopul de a cunoaște situația acestor deplasări, l-a trimis pe acuzatul Petrescu numai ca ofițer de legătură cu autoritățile locale.-

Acuz. a mai declarat că în cursul celor 3 luni cât a condus S.II-a a M.C.G. pe zonă, nu i-a fost înfățișat nici un prizonier sau parașutist cu excepția unuia singur care afirmase că făcuse serviciul militar la M.St.M. și (--) fiind pe care a condus-o nu era organ independent în drept de inițiativă ci forma o celulă a M.C.G. de la care primea ordine.-

Acuz. Gh. N. Petrescu a declarat la interogatoriul luat de instanță că a primit ordin de la acuzat. K. Dinulescu a se interesa la Guvernatorul Bucovinei de modul cum se fac transporturile evreilor deportați în Transnistria și pe măsură ce a aflat le-a comunicat șefului său, acuz. K. Dinulescu, că pentru a obține informațiile s-a dus la sediul Guvernământului Cernăuți de mai multe ori fără a-l găsi pe guvernator, a raportat acuz. K. Dinulescu că nu sunt primite ordine de evacuare și la această comunicare acuz. Dinulescu i-a dat ordin să aștepte pe guvernatorul Calotescu, care are ordine speciale referitor la evacuare, primite de la Antonescu.

În vederea instrucției orale a cauzei instanța de judecată a luat act de declarația procurorului că înțelege a se judeca pe baza dovezilor de la dosar și a admis acuzațiilor proba cu martori și acte în apărare.-

S-au audiat astfel următorii martori cari au declarat după cum urmează:

- Mureșeanu Romulus, pensionar Lt. Col. care declară despre atitudinea disprețuitoare la adresa ofițerilor Germani a acuz. Gh. N. Petrescu, pe când funcționa ca șef de Stat major al Diviziei 14-a.-

- Lupovici Avram, care a declarat că acuz. Petrescu a intervenit pentru eliberarea fratelui său, bănuit de spionaj, că acest acuzat avea convingeri democratice și-și arăta totdeauna părerea că trupele sovietice vor eși învingătoare. Martorul a mai declarat că acuz. Petrescu nu ținea seamă de timpurile care pentru evrei erau grele.-

- Lupovici Herșcu, fratele martorului Lupovici Avram care declară că a fost de două ori liberat datorită acuzatului Petrescu.-

- Bâgu Vasile, care cunoaște pe acuz. Petrescu de la Arsenalul Armatei, unde discuta cu acuz. despre mișcarea muncitorească, căruia îi procura materialul de citit și care niciodată nu l-a denunțat pe martor care deduce atitudinea democratică a acuzatului din faptul că nu l-a refuzat de câte ori l-a solicitat să contribuie pentru ajutorul comuniștilor arestați și din aceea că de câte ori libertatea martorului era amenințată, acuzatul l-a avertizat, dacă avea cunoștință și că după 23 august 1944 acuz. a organizat Ateneul Popular din cartierul unde locuia, ducând o intensă muncă culturală.-

- Făgărășeanu Mihai, care explică că termenul „de curățirea terenului” însemna lichidarea rezistenței inamice în spatele primului val de înaintare sau strângerea materialului rămas pe câmpul de luptă sau I.p.I.v. sanitar strângerea răniților și îngroparea morților sau luarea în primire a prizonierilor și găsierea lor dacă mai există.-

- Noreanu Daniel, care a declarat că în calitate de pretor al Diviziei 13-a nu a avut niciodată legătură cu Secția II-a a M.C.G. și nici cu acuzații pe care nu-i cunoaște.-

- Măinescu Vasile, care declară că în calitate de comandant al Diviziei a V-a nu a primit niciodată vreo sugestie din partea statului major, marelui cartier sau din partea acuzaților și că din cunoștințele sale S. II a M.C.G. nu are legătură cu marile unități.-

Martorul a mai declarat că în cazul când într-o localitate se aflau trupe germane și române, măsurile erau luate de comandantul German, chiar dacă avea grad mai mic decât comandantul român.-

- Bărnăuțiu Simion, fost șef al serviciului pretoral în Dobrogea în anul 1941 care a mers până la cotul Donului, care a declarat că nu a primit niciodată ordin de la S. II a M.C.G. și nici de la acuz. Dinulescu pe care nu l-a cunoscut și cu care nu a avut niciodată legături de serviciu.-

- Angelescu Vasile, care în 1941 a funcționat ca subaltern al acuz. Petrescu la Biroul II al S. II-a M.C.G. unde mai funcționau și Cpt. Enulescu Valeriu Selariu și 3 subofițeri dactilografici, care declară că Biroul II nu făcea culegeri de informații de pe teren, nici cercetări și nici investigații ci numai studii și sinteze luate din situația armatei, ca stare morală, sanitară, disciplinară, etc., precum și despre starea de spirit a populației civile în măsura în care putea să afecteze starea de spirit a armatei. Martorul a mai declarat că birourile St. Major aveau atribuțiuni distincte și că Bir. II pe lângă cele arătate de acuz. și (... ..) cu siguranța spatelui armatei și legăturile cu autoritățile de zonă. Martorul a mai declarat că șeful Bir. II care era acuz. Petrescu primea ordine numai de la șeful S. care era acuz. Dinulescu și lucra numai în cadrul depozitiunilor primite de la șeful S. II-a cărui i-ar fi putut atrage atenția dacă un ordin era ilegal, secțiile și în cadrul lor birourile de la M.U. care erau organizate la fel ca și la M.C.G., însă nu avea aceleași atribuțiuni astfel secțiile II de la divizii și companii de armată se ocupau de informații și anume probleme și nu erau în legătură directă cu Bir. II al S. II-a a M.C.G. de unde nu a plecat niciodată vreun ordin pentru aplicarea de rele tratamente populației civile, ci dimpotrivă și dacă erau încunoștiințați de comiterea vreunui abuz, de ordin unităților a se face cercetări și a lua măsuri împotriva celor vinovați.-

Martorul a mai precizat că materialul întrebunțat la lucrările de sinteză, se primeau zilnic de la serviciul special de informații, care depindea de Președinția Consiliului de Miniștri, de la Dir. G-rală a Siguranței, jandarmerie, de unitățile militare în subordine, că lucrul era compartimentat neavând dreptul să știe decât ce era necesar pentru îndeplinirea misiunii cu care era însărcinat.-

Despre masacrele de la Iași, martorul declară că Bir. II a aflat despre ele mult mai târziu și nu a avut nici un amestec despre aceste masacre și că grupul de noră al trupelor de operație era subordonat Comandamentului German care nu avea legătură cu Comandamentul Român, și la Bir. II nu se cercetau prizonierii, nu se întocmeau tabele de inspecție.-

Acuzatul Petrescu ca șef al Bir. II, contra semna lucrări acestui birou, care erau semnate de șeful secției.

Acuz. Petrescu nu avea legătură cu Cristescu șeful S.S.I. și Bir. II și acuzații nu au avut vreo legătură cu deportările evreilor, pentru care nu a luat nici o măsură care s-au făcut din ordinul guvernului, și despre care martorul nu are cunoștință și dacă ar fi existat ordine despre deportări și masacre și alte asemenea măsuri ar fi știut fost șef al Corpului de Vânători de Munte.-

- Emil Buzescu, care între altele a declarat că nu s-au primit ordine cu dispoziții antirasiale sau de distrugerea populației civile și că prizonierii mai importanți erau trimiși S.II-a armatei și nu S.II a M.C.G. direct, ci Birourile II la corpurile de armată și S.I din statele majore ale M.U. îndeplineau același serviciu ca și S.II a M.St.M.

- Ionescu Constantin, fost profesor la Școala Superioară de război și șeful S.II a M.C.G. după acuz. Dinulescu, care a declarat că în marile unități statele majore pregăteau materialul pentru ca Comandantul să fie în măsură a da ordinele, elabora și transmitea ordinele Cdt. și urmărea executarea lor, însă răspunderea pentru hotărârea luată a Cdt.-ului, St. Major răspunzând numai de exactitatea datelor pregătitoare.-

Însemnarea „D.O.” din ordin angajează numai răspunderea semnatarului față de Cdt.-ul care a dat ordinul, a cărui semnare astfel nu se poate refuza chiar dacă ordinul se referă la o măsură contrară legilor de purtarea războiului. Refuzul de a semna conduce la desărcinarea din funcție și eventual la judecarea pentru neexecutare de ordin, cu care ocazie se rezolvă și justificarea refuzului.

Martorul a adăugat că prin semnarea „D.O.” se deduce că semnatarul este de acord cu autorul ordinului.-

Deși declară că Antonescu avea obiceiul să transmită (---) M.St.M. ordine cu caracter politic, martorul însă nu cunoaște vreun asemenea ordin. A auzit însă de la ofițeri despre un asemenea ordin în legătură cu evacuarea evreilor din Bucovina.-

Martorul a mai declarat că S.S.I. nu cerea niciodată avizul pentru hotărârile lui dela S.I. M.C.G., și nici nu făcea cunoscut anticipat hotărârile și proiectele lui. Martorul a văzut pe acuz. Petrescu la Cernăuți în timpul evacuării evreilor din Bucovina.

- Zamfirescu Gh., care a declarat între altele că șefii secțiilor M.C.G. primeau directive dela șeful M.St.M. și șefii Bir. dela șefii secțiilor, și că nu exista în mod obișnuit raporturi între S.II a M.C.G. și S.II dela M.U. al căror rol era de a culege informații despre inamic, să interogheze pe prizonieri și parașutiști. Martorul arată că bir. II al S. a II-a a M.C.G. se ocupa cu contra informațiile și nu ancheta prizonierii.

- Pânișoară Ilie, fost pretor al Diviziei 14 Inf., care declară despre acuz. Petrescu, care a funcționat la acea divizie după plecarea dela M.C.G., că le da sfaturi să fie imparțiali și da ordine să se comporte bine cu populația.

- Mănecuță Ion, fost inspector al Jand. Bucovina, aflat în curs de judecată după cum afirmă, pentru fapte în legătură cu deportările evreilor din Cernăuți, declară că a cunoscut la Cernăuți că acuz. Petrescu, care s-a declarat că este delegatul M.C.G. la Cernăuți pentru operațiile în legătură cu evacuarea evreilor din acel oraș, precizând că acest acuz. i-a spus că este ofițer de legătură. Martorul mai declară că ordinal de evacuare a evreilor din orașele din Bucovina, i s-a transmis „spre știință” dela Guvernământul Bucovinei și că dela M.C.G. nu a primit ordine în legătură cu evacuarea evreilor și nici nu i s-a raportat de comandanții din regiune că acuz. Petrescu a dat ordine în legătură cu deportări.

- Vlădescu Ovidiu, fost secretar la Preșidenția Consiliului de Miniștri, care a declarat că ordinele de deportare a evreilor din Bucovina și Basarabia s-au transmis de Antonescu Guvernămintelor respective prin Cab. „B.B.” al Preșidenției Consiliului de Miniștri, însă nu știe dacă acest ordin a fost transmis și prin cabinetul militar al preșidenției, după cum se obișnuia cu ordinele ce interesau și

sectorul militar conform ordinului de deportare, organul care era însărcinat cu îndeplinirea lui era guvernatorul. Despre masacrele de la Iași, martorul declară că guvernul a aflat ulterior, într-un consiliu de miniștri, comunicarea fiind făcută după cum i se pare, de către ministrul de interne.

Aceasta fiind situația probatoriilor de la dosar, urmează a verifica dacă situația de fapt reținută prin rechizitor se verifică cu actele dosarului și dacă se menține în urma dovezilor făcute în apărare de acuzați.

Rechizitoriul reține în fapt împotriva acuz. că:

1) Au colaborat cu S.S.I. la realizarea actelor sângeroase petrecute la Iași în luna Iunie 1941;

2) Au participat la organizarea, executarea și urgentarea deportării evreilor din Bucovina și Basarabia și

3) Încă înainte de declararea războiului, au pregătit, organizat și executat tratamente neomenești și exterminări de populație civilă pe teritoriul unde s-au desfășurat operațiuni militare, și deasemenea rele tratamente față de prizonieri și parașutiști.

Situațiunea de fapt astfel reținută de actul de acuzare se află dovedită în mod suficient după cum rezultă din expunerea probelor citate de rechizitor, din care reiese atât colaborarea cu organele S.S.I. în ce privește masacrele de la Iași cât și luarea de măsuri la fața locului prin acuz. Petrescu în ce privește deportarea evreilor și în fine relele tratamente ale prizonierilor și parașutiștilor, pe care le-a aplicat prin Birourile Statistice.

Situația de fapt reținută de rechizitor, se menține și față de dovezile făcute de acuz. în apărare.

Astfel unele din dovezile în apărare nu se referă la faptele cauzei, ci sunt referințe despre buna conduită a acuz. Gh. Petrescu în alte împrejurări, cum sunt decl. martorilor Mureșeanu Romulus, Lupovici Avram și Lupovici Moscu, Băgu Vasile și Pânișoară Vasile.

Celelalte dovezi, ce rezultă din declarațiile restului de martori, nu sunt nici ele de natură a modifica sau înlătura situația de fapt reținută și dovedită prin probele consemnate în rechizitor.

Astfel nu este de natură a demonstra nesăvârșirea faptelor reținute împotriva acuzaților, împrejurarea că nu existau raporturi directe între birourile sau S. II ale M.U. și S. II a M.C.G. care era în măsură a comunica dispozițiile sale direct comandanților de M.U., lipsa de raporturi dintre S.M.C.G. și comandanții de M.U. nu s-a demonstrat.

Nici împrejurarea că comandanții germani exercitau autoritatea în ipotezele când se aflau alături și unități românești, alătură posibilitatea de contribuție a acestora la săvârșirea de fapte care sunt considerate conform legii crime de război sau contra umanității.

Nici dova că regulamentar S.M.C.G. trebuiau să se ocupe cu studii de sinteză în legătură cu situațiunile posibile sau ivite în urma purtării războiului, nu înlătura acuzarea care constă tocmai în aceea că în loc de a se limita la realizarea unor astfel de atribuțiuni, acuzații, ca conducători ai S. II a M.C.G. și a Bir. II al acestei secții, au depășit limitele atribuțiunilor lor și au luat măsuri sau au dat dispozițiuni contrare legilor de purtarea războiului și (---) umanitate.

În fine nici situațiunea afirmată de ultimul martor al apărării, că ordinele cu caracter politic se transmiteau de la Preșid. Cons. de Miniștri direct guvernatorilor provinciilor, și numai cele ce interesau și sectorul militar se transmiteau în acelaș fel la M.C.G. și că

martorul cunoaște numai transmiterea către guvernatori a ordinelor de deportarea evreilor din Bucovina și Basarabia, și nu știe dacă aceste ordine au fost astfel transmise și M.C.G., nu este de natură a dovedi nici lipsa transmiterii ordinelor către M.C.G., și nici că un asemenea ordin nu a fost primit deoarece dovađa primirii unui asemenea ordin la M.C.G., și în consecință a transmiterii lui către acuz. Dinulescu, reese în mod suficient din (---), reținute prin rechizitoriu și contrar în lipsa unor asemenea ordine, vinovăția acestui acuzat ar fi privită cu și mai multă severitate.

(---)

Nici împrejurarea că S.M.C.G. și în cadrul lor Birourile lucrau compartimentat, fără posibilitate de a se cunoaște decât măsurile ce interesau lucrările fiecăreia, nu poate evidenția reluarea măsurilor și nesăvârșirea faptelor reținute în acuzare, căci cunoașterea de numai cei ce efectuau anumite lucrări, a ordinelor și măsurilor respective, nu poate demonstra ce ordine și măsuri ca cele reținute împotriva acuz. nu au avut loc.

Față de toate acestea, situația de fapt din actul de acuzare se menține.

Faptele constând în rele tratamente aplicate, prin organele în subordine, prizonierilor și parașutiștilor, în contribuirea la realizarea măsurilor dela Iași și a deportărilor de evrei din Bucovina și Basarabia întrunesc elementele crimelor de război, prev. de art. 1 lit. a. și c. și a crimelor contra umanității prev. de art. 3 lit. c. și d. al decretului no. 207/948 și pentru care acuzații urmează a fi sancționați și justifică din circumstanțele în care s-au săvârșit faptele.

Văzând și disp. art. 107 și urm. pr. pen.
PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE POPORULUI
DECIDE:

În baza art. 1 lit. a. c. și d., lit. c. și d. și art. 4 ale decretului no. 207/948.

Condamnă pe acuzatul Radu Dinulescu, fiul lui Nicolae și Paraschiva, născut în comuna Căndești-Buzău, la 20 Ianuarie 1898 și domiciliat în Buc. Str. Aviator Sănătescu no. 8, fost colonel activ, azi deținut preventiv la Penitenciarul Jilava, la 15 ani muncă silnică, la 10 ani degradare civică.-

Condamnă pe acuzatul Petrescu Gheorghe, fiul lui Nicolae și Elisa născut în Buc. la 26 Martie 1898, și domiciliat în Str. Alex. Vlahuță no. 49, fost colonel activ, azi deținut preventiv în Penitenciarul Jilava, la 10 ani muncă silnică și la 10 ani degradare civică.-

Dispune confiscarea averilor ambilor condamnați, pe care-i obligă să plătească și câte 100 lei cheltuieli penale.

Cu recurs.-

Data și citită în ședință publică azi 15 August 1953.

Președinte,

Asesori Populari,

R.P.R.
TRIBUNALUL SUPREM
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Nr./

Dosar nr.815/1956

Din 29.II.956

SERVICIU ARHIVĂ
Complectul V
Termen la 5 Martie 956

Președinte,

Ex. 1.

Cu dos. Nr. 1759. 101, 730, 2934, 6, 1289, 1124. 1125, 80, 101, 336,
436/92

Către

TRIBUNALUL SUPREM - COLEGIUL PENAL

În conformitate cu dispozițiunile art. 413 procedură penală introduc cerere de îndreptare pentru desființarea în parte a deciziei penale nr. 2370 din 15 august 1953 a Tribunalului Capitalei, colegial II penal și în întregime a decizieipenale nr. 592 din 26 mai 1954 a Tribunalului Suprem, colegiul penal, pentru următoarele motive:

Prima instanță a condamnat pe inculpatul Rađu Dinulescu, în vârstă de 58 ani, domiciliat în București, str. Aviator Sănătescu nr. 3, la 15 ani muncă silnică, 10 ani degradare civică și confiscarea averii, pentru crimă de război prev. de art.1 litera a și c din decretul nr.207/1948, reținând că numitul, în timpul regimului burghezo-moșieresc, în funcția ce o avea de locotenent-colonel, comandant al Secției II-a a Marelui Cartier General, din timpul războiului injust purtat împotriva Uniunii Sovietice, a colaborat intens cu autoritățile hitleriste pentru identificarea și arestarea elementelor care activau în mișcarea comunistă, a dat concurs la aplicarea de rele tratamente față de prizonierii sovietici colaborând în acelaș timp la înființarea de ghetouri și exterminarea populației evreești, devenind astfel prin această din urmă activitate instrumentul regimului burghez, care practica antisemitismul ca o acțiune diversionistă menită a distrage atenția maselor muncitoare de la scopul lor final - revoluția socialistă - și a stăvili, astfel, mișcarea revoluționară din țara noastră.

Hotărîrea primei instanțe a rămas definitivă în urma respingerii recursului inculpatului.

Consider nelegale hotărîrile de mai sus cu privire la calificarea faptului și la competență.

Din moment ce este necontestat, așa cum și instanțele au reținut, că faptul imputat inculpatului, în raport cu funcțiunea ce o deținea în aparatul de stat, consta dintr-o activitate intensă în contra clasei muncitoare și a mișcării revoluționare dusă de el pe timpul regimului burghezo-moșieresc, calificarea justă este aceea prev. de art. 193¹ cod penal, așa cum a fost modificat prin Decretul nr. 358 din 20 august 1954, fapt care este în competența instanțelor militare

conform Decretului nr. 836/1938 și art. 3pt. 2 din Legea nr. 7/1952, modificată la 4 martie 1953.

Pentru considerațiunile expuse, solicit desființarea hotărârilor susmenționate în modul arătat și trimiterea dosarului pentru o nouă judecată la Tribunalul militar teritorial București.

PREȘEDINTELE TRIBUNALULUI SUPREM AL R.P.R.

Al. Voitinovici

R.P.R.

TRIBUNALUL SUPREM - COLEGIUL PENAL

DOSAR Nr. 436/1956

DECIZIA Nr. 602

Ședința publică dela 8 martie 1956

Tribunalul compus din:

Președinte: Comănescu P. Ioan - Locțiitorul Președintelui
Chivulescu Gheorghe - Judecător
Oprișan Nicolae - „
Schwartz Mihai - Procuror
Patriche Corneliu - Secretar

În ședința de la 5 martie 1956;

S-a luat în examinare cererea de îndreptare formulată de Președintele Tribunalului Suprem al R.P.R., împotriva deciziei penale nr.2370/1953, pronunțată de Tribunalul Capitalei R.P.R. - Colegiul II penal și a deciziei nr.592/1954 pronunțată de Tribunalul Suprem al R.P.R., Colegiul Penal.-

Dezbaterile au decurs în sensul celor consemnate în încheierea ședinței din aceea zi, iar Tribunalul avînd nevoie de timp pentru a studia actele dosarului, a amînat pronunțarea la 8 martie 1956;

TRIBUNALUL,

Asupra cererii de îndreptare formulată de Președintele Tribunalului Suprem al R.P.R.

Din actele dosarului rezultă că prin decizia penală nr. 2370 din 15 august 1953 pronunțată de Tribunalul Capitalei R.P.R., Colegiul IIPenal, acuzatul Radu Dinulescu a fost condamnat la 15 ani muncă silnică, 10 ani degradare civică și confiscarea averii pentru crima de război prevăzută de art. 1 litera a și c din decretul nr.207/1948și pedepsită de art.4din acelaș decret.Instanța de fond a reținut că susnumitul acuzat lt.colonel, în calitate de comandant al Secției II-a a Marelui Cartier Generaldin timpul războiului nedrept purtat împotriva Uniunii Sovietice, a comis următoarele fapte:

1) a colaborat intens cu autoritățile hitleriste pentru identificarea și arestareaelementelor care activau în mișcarea comunistă;

2) a dat concurs la aplicarea de tratamente rele față de prizonierii sovietici;

3) a colaborat la înființarea da ghetouri și exterminarea populației evreești, fiind un

instrument al regimului burghezo-moșieresc și a activat cu mult zel pentru a distrage atenția maselor muncitoare dela revoluție și pentru a slăbi mișcarea revoluționară din țara noastră. -

Discursul susnumitului acuzat a fost respins ca nefondat prin decizia penală nr.592/1954, pronunțată de Tribunalul Suprem al R.P.R., Colegiul penal.-

Împotriva acestor hotărâri, Președintele Suprem al R.P.R., a formulat cerere de îndreptare, solicitînd desființarea acestora ca nelegale în ce privește calificarea faptelor și trimiterea dosarelor instanței competente - Tribunalul Militar Teritorial București - pentru a proceda la o nouă judecare.

Într-adevăr, dinmoment ce este necontestat, așa cum și instanțele au reținut, că faptul imputat inculpatului în raport cu funcția ce o deținea în aparatul de stat, a constat dintr-o activitate intensădusă în contra clasei muncitoare și a mișcării revoluționare în perioada regimului burghezo-moșieresc, instanțele de judecată în mod greșit au considerat că faptele reținute în sarcina sa, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzută de art. 1 lit. a și c din decretul nr.207/1948, în loc de infracțiunea prevăzută da art. 193¹ codul penal, așa cum a fost mōdificat prin decretul nr.338 din 1954, fapt care este de competența instanțelor militare, conform decretului nr.836/1938și art.9 pct.2 din legea nr. 7/1952, modificată la 4 martiel953, chiar dacă infractorii sînt civili.

În această situație, cererea de îndreptare este întocmită și urmează a se admite, a se desființa hotărârile atacate și trimite dosarul Tribunalului Militar Teritorial București, pentru a proceda la judecarea cauzei.

PENTRUI ACEST MOTIV
ÎN NUMELE POPORULUI
DECIDE:

Admite cererea de îndreptare formulată de Președintele Tribunalului Suprem al R.P.R.

Desființează decizia penală nr.2370/1953 pronunțată de Tribunalul Capitalei R.P.R., Colegiul II Penal, numai în ce privește pe acuzatul Rađu Dinulescu, și decizia penală nr. 592/1954, pronunțată de Tribunalul Suprem al R.P.R., Colegiul Penal.-

Trimite dosarul la Tribunalul Militar Teritorial București, pentru o nouă judecare.-

Menține satria de arest a susnumitului acuzat.-

Pronunțată în ședință publică, astăzi 8 martie 1956.-

SECRETAR,

R.P.R.
TRIBUNALUL MILITAR al Reg.2 Milit.
Dos. Nr. 837/1956

SENTINȚA Nr. 27
Astăzi 24 ianuarie 1957

Tribunalul Militar al Reg.2 Militar. C. Fond compus din:
Președinte, Maior de just. Branovici Ion
Asesori, Maior Tuțu Dumitru
Populari, Vidrașcu Carol
Procuror Militar, Maior just. Bolocan Ion
Grefier, Secretar de ședință Petrescu Joițeanu Tudor

S-a întrunit în ședință publică pentru a judeca pe:

1/ DINULESCU N. RADU, născut la 20 ianuarie 1898 în com. Cîndeși, raionul Buzău, reg. Ploești, fiul lui Nicolae și Paraschiva, cu domiciliul ultim în Bucureștr. Papură nr.4, raionul Stalin, fost ofițer activ, căsătorit, are 2 copii, fără avere, învinuit pentru crima de activitate intensă contra clasei muncitoare și mișcării revoluționare p. de art. 193/1 al. 1 c.p.

La apelul nominal inculpatul se prezintă în fața instanței în stare de libertate, asistat de apărătorul său av. Diaconescu Nicolae din Colegiul de avocați București.

Președintele conformându-se legii i-a stabilit identitatea inculpatului care a declarat datele de mai sus și că nu a mai fost condamnat în altă cauză.

Martori în cauză au fost propuși de acuzare, din oficiu de instanță și anume: Traian Borcescu, Ion Lisievici, Mihalcea C-tin, Ionescu Victor și G-ral Lt. Verdeș C-tin.

La apelul nominal toți martorii sînt prezenți în afară de martorul Ionescu Victor, la care părțile declară că renunță și instanța apreciind că nu este de natură să împiedice soluționarea procesului, ia act de renunțare la acest martor și dispune continuarea dezbaterilor.

S-a dat citire actului de învinuire, deciziei Tribunalului Suprem, Colegiul penal, nr. 602 din 8 martie 1956, și s-a luat un supliment de interogatoriu inculpatului cu respectarea formelor procedurale, și s-au audiat apoi martorii Borcescu Traian, Lisievici Ion, Mihalcea Constantin și G-ral Lt. Verdeș Constantin, după ce mai întîi s-a îndeplinit în privința lor formalitățile prevăzute de lege. Depozițiile martorilor luate în rezumat prin procese verbale separate s-au anexat la dosarul cauzei.-

Procurorul militar avînd cuvîntul în susținerea rechizitorului analizînd faptele arată că inculpatul a dus activitate contra elementelor revoluționare în calitate de șef al secției II

informații din M.St.M., fiind executați o serie de elemente ale clasei muncitoare datorită activității inculpatului, că faptele sînt dovedite cu declarațiile martorilor și cu actele în

fotocopie aflate la dosar, iar cei arestați și internați contra cărora au fost îndreptate acțiunile inculpatului erau reprezentanți ai clasei muncitoare și în concluziuni cere condamnarea inculpatului cu aplicarea art. 193/1 al. 1 c.p.

Apărarea prin av. Diaconescu Nicolae susține că din depozițiile martorilor audiați și care au fost chemați din oficiu de instanță nu a rezultat o activitate intensă contra clasei muncitoare și mișcării

ei revoluționare din partea inculpatului, iar din celelalte probatorii nu reese o astfel de activitatea. În ce privește martorul Gral Lt. Verdeș acesta a arătat că nu-și menține cele ce a arătat în declarația de la cercetări, iar cu privire la martorul Borcescu Tr.și Lisievici Ion,aceștia au declarat că inculpatul Dinulescu nu a avut cunoștință de masacrele de la Iași. Că deasemenea nici din depoziția martorului Mihalcea Constantin care a fost trimis pentru facerea unei anchete informative nu a rezultat o vinovăție contra inculpatului Dinulescu. În concluziuni apărarea solicită achitarea inculpatului,întrucît este nevinovat da faptele imputate.

După ce apărarea a avut ultimul cuvînt, președintele a întrebat pe inculpat dacă mai are ceva de adăugat,în apărarea sa, la care inculpatul a adăugat că la prima instanță nu s-a reflectat realitatea însa acum din declarațiile martorilor audiați în cauză a rezultat mai mult că nu a avut nicio activitate contra clasei muncitoare și cere în concluziuni achitarea, întrucît nu se simtevinovat.

După aceasta președintele a declarat desbaterile închise.

Tribunalul avînd nevoie de timp pentru studierea tuturor actelor din dosarul cauzei, amîna pronunțarea hotărîrii pentru ziua de 26 ianuarie 1957,termen dat în cunoștința părților.

Data și citită în ședință publică astăzi 24 ianuarie 1957.

Ședința din 26 ianuarie 1957

Pentru astăzi fiind fixată pronunțarea hotărîrii în cauza de față ce formează obiectul dosarului nr.837/956,Tribunalul în aceeași compunere ca în ședința din 24 ianuarie 1957 s-a retras în Camera de consiliu spre a delibera asupra culpabilității și aplicațiunii pedepsei. Opiniunea judecătorilor s-a luat conform art.291-295 c.j.m., după care;

TRIBUNALUL

Deliberînd în secret conform prevederilor legii, asupra acțiunii penale, deschise în contra lui Dinulescu Rađu,fost Lt.col. șef al secției II de la Marele Cartier General, pentru crima de activitate intensă contra clasei muncitoare p.p. de art.193/1 al.c.p.

Avînd în vedere deciziunea nr.602 din 8 martie 1956 a Tribunalului Suprem, Colegiul penal prin care s-a admis cererea de îndreptare, s-a desființat decizia penală nr.2370/953a Tribunalului Capitalei, Colegiul II,penal, și decizia nr.592/954 a Tribunalului Suprem, Colegiul Penal, în partea privitoare pe Dinulescu Rađu,cu trimitere pentru o nouă judecată sub încadrarea juridică a faptelor în art.193/1 al.1 C.P.

Avînd în vedere concluziunile orale ale procurorului militar și susținerile inculpatului făcute personal și prin apărătorul său în față instanței în ședință publică;

Avînd în vedere că din desbaterile orale urmare în cauză și din actele dosarului care au fost puse în discuția părților, conform art.131pr.pen.,se constată următoarele:

În fapt

Între februarie 1941 - iunie 1941 inculpatul Dinulescu Rađu a îndeplinit funcția de șef al secției a II din M.St.M. iar după aceea șef al aceleiași secții din Marele Cartier General.

Secția II-a se ocupa în acel timp cu problemele informativeși contrainformative care interesau armata.

Încăînaintea începerii războiului antisovietic inculpatul Dinulescu Rađu a pregătit o serie de lucrări în vederea asigurării

siguranței spatelui trupelor care urmau să lupte. Odată cu începerea războiului inculpatul Dinulescu Rađu, în colaborare cu organele SSI și ale siguranței, a dispus luarea unor măsuri de arestare a elementelor ce activau în mișcarea revoluționară, partidul comunist. Pentru aceasta a contribuit la înființarea de ghetouri și lagăre pentru evrei și la internarea în lagăre a comuniștilor.

Inculpatul a mai ordonat organelor din subordine, să cerceteze persoane suspecte și să curețe spatele frontului de elementele care erau considerate, periculoase pentru siguranța trupelor.

Inculpatul personal a ordonat internarea în lagare a unui mare număr de evrei și tot el a dispus identificarea și trimiterea în judecata Curților Marțiale a acelor persoane care între iunie 1940 - iunie 1941 s-au dovedit a fi atașate regimului sovietic.

Inculpatul recunoaște numai în parte faptele care i se pun în sarcină, dar ele se dovedesc cu declarațiile martorilor Borcescu Traian, Lisievici Ioan, Mihalcea Constantin, Verdeș Constantin, și cu materialele aflate în fotocopie și în copie la dosar, între filele 198/213.

Nu s-a putut stabili cu precizie dacă inculpatul Dinulescu Rađu a avut vre-o contribuție la organizarea masacrelor evreilor din Iași, care a constituit un act de diversione al autorităților germane și române, pentru a se abate atenția de la ecoul insucceselor avute de trupele germane-române pe frontul anti-sovietic.

În drept:

Inculpatul Dinulescu Rađu a fost trimis în judecata pentru crima de activitate intensă contra clasei muncitoare și a mișcării revoluționare p.p. de art. 193/1 al. 1 C.P.

Tribunalul a reținut ca dovedit că inculpatul Dinulescu Rađu începând din februarie 1941 a îndeplinit funcția de șef al secției a II informații și contrainformații în M.St.M. și apoi Marele Cartier General eșalonul I al armatei române.

S-a mai reținut ca dovedit că acest inculpat împreună cu alte organe de stat (SSI, Siguranța, etc.) a întreprins o serie de măsuri împotriva comuniștilor și a celor considerați periculoși pentru siguranța trupelor și mersul războiului. Astfel el a dispus internarea în lagăre a unui mare număr de evrei și de asemenea cercetarea și trimiterea în judecată a persoanelor bănuite că desfășoară activitate comunistă sau că au fost atașate regimului sovietic între iunie 1940 și iunie 1941.

Inculpatul a fost conștient că prin activitatea lui care a constat, așa cum s-a arătat mai sus, în măsuri îndreptate împotriva comuniștilor și evreilor, se lovește în interesele clasei muncitoare și a mișcării revoluționare care lupta hotărât împotriva războiului anti-sovietic.

Față de cele de mai sus, precum și față de decizia Tribunalului Suprem Colegiul Penal

nr. 602/1956, prin care s-a admis recursul în supraveghere formulat de Președintele Tribunalului Suprem al R.P.R., acest Tribunal confirmându-se și dispozițiilor art. 411 pr.pen. constată că în faptele inculpatului Dinulescu Rađu sînt întrunite elementele crimei de activitate intensă contra clasei muncitoare și mișcării revoluționare, p.p. de art. 193/1 al. 1 C.P.

Pentru că inculpatul este infractor primar și are o vîrstă înaintată Tribunalul constata că în favoarea lui sînt circumstanțe atenuante.

Pentru aceste motive, Tribunalul în unire cu concluziunile procurorului militar, cu unanimitate de voturi declara culpabil pe Dinulescu Radu, pentru crima de activitate intensă contra clasei muncitoare și mișcării revoluționare, p.p. de art. 193/1 al. 1 C.P.

Asemenea cu unanimitate de voturi declara că sînt circumstanțe atenuante în favoarea inculpatului.

În consecință,

TRIBUNALUL
În numele poporului
HOTĂRĂȘTE:

Cu unanimitate de voturi făcînd aplicațiunea art. 193/1 al. 1 (...)

C.P., art. 157 C.P. D. 421/55, art. 304 C.J.M., condamnă pe DINULESCU RADU la 5 (cinci) ani detențiune riguroasă pentru crima p.p. de art. 193/1 al. 1 C.P.

Confisca averea.

Constata că pedeapsa este grațiată conf. D. 421/55.

Îl obliga la 700 (șaptesute) lei cheltuieli de judecată.

Tribunalul reîntrînd apoi în ședința publică, președintele a dat cetire dispozitivului de mai sus.

Cu drept în recurs.

Data și citită în ședința publică astăzi 26 ianuarie 1957.

PREȘEDINTE
Maior de Justiție

Maior Țuțu Dumitru
Asesori populari:

Branovici Ioan

Maior Viărașcu Carol

Secretar
T. Petrescu Joițeanu

BI/GC
16 febr. 1957

ROMÂNIA
CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
COMPLETUL DE 9 JUDECĂTORI

DECIZIA Nr. 21

DOSAR Nr. 77/1997

Ședința publică de la 30 martie 1998

Președinte: Leonida Pastor

Vicepreședintele
Curții Supreme de Justiție

Nineta Anghelina
Elena Cean
Dumitru Gazetovici
Emil Gherguț
Costică Ionescu

- judecător
- judecător
- judecător
- judecător
- judecător

Nicolae Ionescu	- judecător
Elena Osipenco	- judecător
Benedict Sârbu	- judecător
Ioan Griga	- procuror
Vasile Gherghiescu	- magistrat asistent șef

S-a luat în examinare recursul în anulare declarat de procurorul general împotriva sentinței nr. 27 din 24 ianuarie 1957 a Tribunalului Militar al Regiunii a II-a Militare - Colegiul de fond, privind pe intimatul inculpat Dinulescu Rađu, decedat, avocatul Andrei Dumitru, apărător ales.

De asemenea, s-a prezentat avocatul Stanciu Ilie, apărător ales pentru inculpatul Petrescu Gheorghe, decedat, nevizat de recursul în anulare.

Constatându-se că procesul este în stare de judecată, s-a dat cuvântul procurorului, care a dezvoltat oral motivele scrise, solicitând admiterea recursului în anulare astfel cum a fost formulat.

Cu privire la inculpatul Petrescu Gheorghe, a susținut că extinderea recursului în anulare este greșită, făcută de o instanță necompetentă, nu solicită extinderea.

Apărătorul inculpatului Dinulescu Rađu a pus concluzii de admitere a recursului în anulare, iar apărătorul inculpatului Petrescu Gheorghe a susținut că extinderea recursului în anulare efectuată de secția penală este corectă, solicitând să fie menținută.

CURTEA

Asupra recursului în anulare de față;

În baza lucrărilor dosarului, constată următoarele:

Inițial, prin decizia nr. 2370 din 15 august 1953 a Tribunalului Capitalei - Colegiul II penal, inculpatul DINULESCURADU (fiul lui Nicolae și Paraschiva, născut în comuna Căndești, județul Buzău, la 20 ianuarie 1898, fost ofițer activ, domiciliat în București str. Aviator Sănătescu nr.8) a fost condamnat la 15 ani muncă silnică și 10 ani degradare civică, pentru crima de război prevăzută de art. 1 lit.a și c din Decretul nr.207/1948.

Prin aceeași hotărâre a mai fost condamnat, și inculpatul PETRESCU GHEORGHE (fiullui Nicolae și Elisa, născut în București, la 26 martie 1848, fost ofițer activ, domiciliat în București str. Alexandru Vlahuță nr. 49) la 10 ani muncă silnică și 10 ani degradare civică, pentru aceeași infracțiune.

Totodată, s-a dispus confiscarea averii ambilor inculpați.

S-a motivat că, inculpatul Dinulescu Rađu, în funcția care o avea de locotenent colonel, comandant al Secției a II-a a Marelui Cartier General, în timpul războiului împotriva Uniunii Sovietice, a colaborat cu autoritățile hitleriste pentru identificarea și arestarea elementelor care activau în mișcarea comunistă, a dat concurs la aplicarea de rele tratamente față de prizonierii sovietici, a colaborat la înființarea de ghetouri și exterminarea populației evreiești precum și la stăvilirea mișcării revoluționare din țara noastră.

Prin decizia nr. 592 din 26 mai 1954, Tribunalul Suprem - Colegiul penal, a respins recursul inculpatului Dinulescu Rađu.

Împotriva sus-menționatei hotărâri, procurorul general a formulat cerere de îndreptare numai în ceea ce privește pe inculpatul Dinulescu Rađu, solicitând desființarea, hotărârilor referitor la calificarea juridică a faptelor și la instanța competentă cu judecarea cauzei.

Prin decizia nr. 602 din 8 martie 1996, Tribunalul Suprem - Colegiul penal, a admis cererea de îndreptare și a casat hotărârea primei instanțe numai în ceea ce privește pe Dinulescu Rađu precum și hotărârea instanței, de recurs și a trimis dosarul la Tribunalul Militar Teritorial București pentru o nouă judecată.

S-a motivat că faptele inculpatului constituie infracțiunea de activitate intensă contra clasei muncitoare și mișcării revoluționare, prevăzută de art. 193¹ din Codul penal anterior, de competența de judecată a instanței militare.

Rejudecând cauza, în limitele casării, Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militare, prin sentința nr. 27 din 24 ianuarie 1957 l-a condamnat pe inculpatul Dinulescu Rađu pentru infracțiunea prevăzută de art. 193¹ alin.1 cu aplicarea art. 157 din Codul penal anterior, la 5 ani detenție riguroasă, constatându-se că pedeapsa este grațiată conform Decretului nr. 421/1955.

Totodată s-a dispus confiscarea averii inculpatului.

S-a reținut că inculpatul Dinulescu Rađu colaborând cu serviciul secret al armatei și organele de securitate, a ordonat organelor în subordine să curețe spatele frontului și să cerceteze persoanele suspecte, să identifice și să trimită în judecata Curții Marțiale persoanele care sprijineau regimul sovietic și cele care activau în mișcarea comunistă, să interneze în lagăre un număr mare de evrei, în care scop a contribuit la înființarea de lagăre și ghetouri.

Această din urmă hotărâre a rămas definitivă prin nerecurare.

Împotriva acesteia, procurorul general a declarat recurs în anulare, întemeiat pe cazul prevăzut de art. 410 alin. 1 partea I-a pct. 2 din Codul de procedură penală, susținând, în esență, că nu erau întrunite elementele constitutive ale infracțiunii pentru care inculpatul Dinulescu Rađu a fost condamnat, solicitând casarea sentinței și achitarea inculpatului în temeiul art. 11 pct. 2

lit. a raportat la art. 10 lit. d din Codul de procedură penală și înlăturarea confiscării averii.

Recursul în anulare a fost îndreptat la secția penală a Curții Supreme de Justiție, care prin încheierea nr. 2725 din 26 noiembrie 1997, în mod corect a dispus scoaterea de pe rol a cauzei și trimiterea dosarului la Completul de 9 judecători pentru soluționare.

Recursul în anulare este fondat.

Potrivit art. 193¹ alin. 1 din Codul penal în vigoare la acea dată, se pedepsea activitatea intensă contra clasei muncitoare și mișcării revoluționare, desfășurată într-un post de răspundere în aparatul de stat sau într-un serviciu secret, pe timpul regimului burghezo-moșieresc.

Conform Regulamentului pentru funcționarea statelor majore în campanie, în vigoare în perioada menționată și Regulamentului de informații și contra-informații, Secția a II-a desfășura activitate informativă asupra inamicului și activitate contr-informativă pentru descoperirea, prinderea și împiedicarea persoanelor și organizațiilor care urmăreau să facă spionaj sau propagandă suversivă, terorism și sabotaj.

Activitatea comunistă, aceasta în condițiile de atunci, când țara se afla în stare de război, era interzisă fiind considerată ca activitatea unei agenturi străine.

Secția II-a neavând unități proprii, se folosea pentru scopurile sale, de poliție, jandarmi și serviciul special de informații.

Potrivit atribuțiilor sale, inculpatul, pe baza informațiilor primite de la aceste organe, a întocmit rapoarte, dări de seamă

și studii informative și contra informative necesare comandanților militari pentru îndeplinirea misiunilor operative.

Tribunalul militar, reținând vinovăția inculpatului Dinulescu Rađu, evocă depozițiile martorilor Borcescu Traian, Lisievici Ioan, Mihalcea Constantin și Verdeș Constantin.

Din depozițiile martorilor, rezultă că evacuarea persoanelor suspecte și a evreilor din zonele de operații militare s-a făcut la ordinul Marelui Cartier General, pe baza unor liste întocmite de siguranță și jandarmerie, iar inculpatul doar a transmis ordinele pe această linie.

Executarea acestora s-a făcut de către trupele germane, neputându-se stabili cu precizie dacă inculpatul Dinulescu Rađu a avut vreo contribuție la organizarea masacrelor, fapt consemnat și în hotărârea tribunalului militar (fila 321 volumul 4).

Din analiza probelor dosarului se reține că inculpatul a acționat în cadrul ordinelor și atribuțiilor de serviciu, fără a face excese sau de a participa direct la acțiunile represive ce au avut loc în zona de operații militare.

Așa fiind, nu erau întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de activitate intensă contra clasei muncitoare și mișcării revoluționare prevăzută de art. 193¹ alin. 1 din Codul penal anterior, ceea ce constituie cazul de recurs în anulare prevăzut de art. 410 alin. 1 partea I-a, pct. 2 din Codul de procedură penală.

În consecință, recursul în anulare fiind fondat, urmează ca potrivit art. 414¹ alin. 1 raportat la art. 385¹⁵ alin. 1 pct. 2 lit. b din Codul de procedură penală, a se admite ca atare, a se casa hotărârea atacată și, în baza art. 11 pct. 2 lit. a raportat la art. 10 lit. d din Codul de procedură penală, a se pronunța achitarea inculpatului Dinulescu Rađu pentru infracțiunea prevăzută de art. 193¹ alin. 1 din Codul penal anterior, iar drept urmare, se va înlătura și pedeapsa complementară a confiscării averii aplicată inculpatului.

Referitor la extinderea recursului în anulare cu privire la inculpatul Petrescu Gheorghe.

Prin încheierea din 24 ianuarie 1997, Secția penală a Curții Supreme de Justiție a dispus extinderea efectelor recursului în anulare cu privire la acest inculpat.

Întrucât această încheiere a fost dată de o instanță incompetentă după materie, potrivit art. 197 alin. 2 din Codul de procedură penală, este lotivă de nulitate absolută.

Totodată, se constată că, în speță, extinderea recursului în anulare cu privire la inculpatul Petrescu Gheorghe este contrară legii.

Potrivit art. 412¹ din Codul de procedură penală, judecând recursul în anulare, instanța examinează cauza prin extindere și cu privire la părțile la care aceasta nu se referă, deci, extinderea trebuia să se refere la părțile din aceeași cauză.

Or, ca urmare a admiterii cererii de îndreptare împotriva primelor hotărâri, numai cu privire la inculpatul Dinulescu Rađu și trimiterea dosarului pentru rejudecare referitor la acest inculpat, la instanța militară, s-a format o cauză distinctă de prima cauză, astfel că inculpatul, Petrescu Gheorghe nu mai este în aceeași cauză cu celălalt inculpat.

Totodată, se constată că a fost atacată cu recurs în anulare numai ultima hotărâre, în cauza care privește numai pe inculpatul Dinulescu Rađu.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție împotriva sentinței nr.27 din 24 ianuarie 1957 a Tribunalului Militar al Regiunii a II-a Militare - Colegiul de fond.

Casează hotărârea atacată și, în baza art. 11 pct.2 lit.a, raportat la art.10 lit.d din Codul de procedură penală, achită pe inculpatul DINULESCU RADU pentru infracțiunea de activitate intensă contra clasei muncitoare și mișcării revoluționare, prevăzută de art. 193¹ alin.1 din Codul penal anterior.

Înlătură pedeapsa complementară a confiscării averii aplicată inculpatului.

Pronunțată, în ședință publică, azi 30 martie 1998.

VICEPREȘEDINTELE
CURȚII SUPREME DE JUSTIȚIE

Leonida Pastor
Emil Gherguț
Nicolae Ionescu

JUDECĂTOR
Nineta Anghelina
Elena Cean
Dumitru Gazetovici
Costică Ionescu

Elena Osipenco
Benedict Sârbu

MAGISTRAT ASISTENT ȘEF
Vasile Gheorghiescu

BIBLIOGRAFIE

Cărți

GROSESCU, Raluca, *Justiția penală de tranziție. De la Nurenberg la postcomunismul românesc*, Iași, Polirom, 2009.

TRAȘCĂ, Ottmar (ed.), *„Chestiunea evreiască” în documente militare române. 1941-1944*, Iași, Editura Institutul European, București: Editura Institutul „Elie Wiesel”, 2010.

Capitole din cărți

SHAFIR, Michael, „Istorie, memorie și mit în martirologia competitivă Holocaust-Gulag”, în GHERGHINA, Sergiu, MIȘCOIU, Sergiu (coord.), *Miturile politice în România contemporană*, Iași, Editura Institutul European, 2012.

Articole

MURARU, Andrei, „Procesul Vișinescu la București: Judecătorul și istoricul”, *Observator cultural*, nr. 730, 731, 732 (2014).

Documente

Arhiva CNSAS, dosarele P639/4 și P639/7 – „Dinulescu Radu și alții”, vol. 4 și 7.